కథా కౌముది

ఓం పుండరీకాక్షాయ నమః రాజశేఖర్ తటవర్తి

"పిల్లలూ! ఎల్లుండి శ్రావణ పౌర్ణమి. కుదిరితే జందెం మార్చుకోండి." అని వాట్స్ఆపులో వాయిస్ మెసేజ్ పెట్టింది విశ్వనాథం వాళ్ళ అమ్మ। సమయాంతరం వలన విదేశాల్లో ఉన్న తన పిల్లలకి వాయిస్ మెసేజీలు పెడుతూవుంటుంది సుబ్బలక్ష్మమ్మ. "ఇలాంటివన్నీ ఇక్కడ కుదరవమ్మ. మాకు చెప్పకు. చెయ్యలేమూ అలాగని చెయ్యలేదని బాధపడకుండా ఉండలేము" అని ఒకటి రెండు సార్లు పిల్లలు కసురుకున్న మూలాన పండగలు పర్వదినాలు గుర్తుకు చెయ్యడం బాగా తగ్గించేసింది సుబ్బలక్ష్మమ్మ.

వినాయక చవితి, దీపావళి, సంక్రాతి, ఉభయ తాతగార్ల ఆబ్దికం వంటి ముఖ్యమైన రోజులు మాత్రమే ఫోనుకాలుగాని వాయిస్ మెసేజ్ గాని పెడుతూఉంటుంది. మెసేజీలో ఎప్పుడూ ఆఖర్న "కుదరకపోతే ఫరవాలేదు నాన్న నేను ఇక్కడ మీ తరఫున పూజ చేస్తానులే. పొద్దునపొయి రాత్రి ఎప్పుడో వస్తారు. మాయదారి ఉద్యోగాలు. దేనికీ ఖాళీవుండదు. కనీసం వేళకైనా నెయ్యి వేసుకొని సరిగా భోజనం...." అని వాయిస్ ఐకాన్ పైన మాట మధ్యలోనే వేలు తీసేసిన మూలాన ఆఖరి పదం ఎప్పుడూ కట్ అవుతూవుంటుంది. పిల్లలకి ఇది అలవాటయిపోయి ఆ ఆఖరి పదం ఖాళీని వారే పూరించుకుంటూవుంటారు.

సుబ్బలక్ష్మమ్మ పెద్దకొడుకు విశ్వనాథం తన భార్యా పిల్లలతో గత పదేళ్లగా సింగపూర్లో స్థిరపడ్డాడు. అక్కడ ఒక కంపెనీలో ఫైనాన్స్ హెడ్డుగా పనిచేస్తున్నాడు. చదువుకుంటున్న రోజుల్లో హైదరాబాదులో తన తల్లి తండ్రుల దగ్గరవుండి డిగ్రీ పూర్తిచేసాడు. సుబ్బలక్ష్మమ్మ రోజూ తెల్లవారుఝామున నాలుగున్నరకి పూజ చేయటం విశ్వానికి బాల్యంనుండీ జ్ఞాపకం.

విశ్వనాథం తండ్రి తటస్థంగా ఉన్నా, సుబ్బలక్ష్మమ్మ పట్టుబట్టిమరీ పిల్లలిద్దరికీ 7వ ఏటనే ఉపనయనం చేయించింది. వటువు విశ్వనాథం బాలశంకరాచార్యుల్లాగా ముఖవర్చసుతో వెలిగిపోయేవాడు. బడిలో ఉన్నప్పుడు ఆకతాయితనం వలన అనుష్ఠానం ఎగ్గొట్టేద్దామని ప్రయత్నించినా ఆ పప్పులు ఉడకనిచ్చేదికాదు సుబ్బలక్ష్మమ్మ. గీతాప్రెస్ వారి సంధ్యోపాసనవిధి పుస్తకం పైకి చదువుతూ, తానే పక్కనుండి పిల్లలిద్దరిచేత పూర్తి ఉపాసనావిధానం కంఠస్థం చేయించింది, మూడురకాల ఆచమనాలు, ముద్రలతో సహా.

మొలతాడుతో బిగియగట్టిన పట్టుపంచెలో, ఆ లేత చేతులతో ఆచమనం చేస్తోంటే ఆ చిన్నారి విశ్వాన్ని చూసి మురిసిపోయేది. ఆదివారం వస్తే విశ్వానికి హడల్. త్రికాలసంధ్య బంపర్ ఆఫరుతోపాటు 108 మార్లు మంత్రజపం చెయ్యాల్సిందే. మణిపూస ఎప్పుడొస్తుందా అని కళ్ళుమూసుకుని చకోరపక్షిలా ఎదురుచూసేవాడు. మంత్రం స్పష్టంగాకాక గొణిగితే మళ్లీమొదట్నించే ఛా పరీక్షలాగా (ఈ అభ్యాసం వల్లే కామోసు విశ్వనాథం చార్టెడ్ అకౌంటెన్సీ (CA) మొదటి దఫాలోనే ఉత్తీర్ణుడయ్యాడు)

తరువాత కాలేజికెళ్లే రోజుల్లో అరగంటముందు నిద్రలేపి "ఒరేయ్ ఒక్క ఐదు నిమిషాలైనా అనుష్ఠానం చేసుకువెళ్లరా" అని బ్రతిమాలేది. వినకపోతే ఒరేయ్ ఇవాళ హనుమంతుడికి ప్రీతికరమైన రోజు పూజ తప్పక చేసుకోమనో లేక ముక్కోటి ఏకాదశనో, కనుమనాడు కాకి కూడా పూజ

చేస్తుందనో యిలా నయానా భయానా చెప్పడంవలన, కష్టమనిపించినా వారానికి ఒకటి రెండుసార్లు కాలాతీత ప్రాయశ్చిత్తార్ఘ్యం యిచ్చి ప్రాతఃసంధ్య అయ్యిందనిపించేవాడు. అనుష్ఠానంచేయడం కష్టమనిపించినా దగ్గరున్న భావన్నారాయణస్వామి గుడి మాత్రం అతనికి అంతులేని మానసిక ప్రశాంతతనిచ్చేది. తరచుగా ఆ గుడిలో అన్నదానం గట్రాలో చేయూతనిచ్చేవాడు.

డిగ్రీ పూర్తి చేసిన తరువాత విశ్వనాథానికి ఒక ఫైనాన్స్ కంపెనీలో ఉద్యోగం వచ్చింది. పని నిమిత్తం ఆరు నెలలు అతనిని సింగపూర్లో భర్తీ చేశారు. అక్కడ సెరంగూన్ రోడ్డులో ఒక రూమ్ అద్దెకి తీసుకొని ఉండగా శ్రీవల్లి అనే ఒక తమిళ అమ్మాయితో పరిచయయ్యి ప్రేమగా మారి ఒక సంవత్సరం తరువాత వివాహం జరిగింది.

కంపెనీలో మాట్లాడి సింగపూర్కి పెర్మనెంట్ పోస్టింగ్ వేయించుకున్నాడు. వల్లి కూడా ఒక ఈట్ కంపెనీలో ఉద్యోగం చేస్తుంది. పెళ్ళైన తరువాత సింగపూర్లో కొత్త జంట బెడోక్ ప్రాంతంలో ఒక వన్ రూమ్ కిచెన్ అద్దెకు తీసుకున్నారు. వారానికి ఐదు రోజులు ప్రొద్దున్నే ఏడుగంటలకి ఇల్లు తాళంపెట్టి వెళ్లిన మొగుడు పెళ్ళాం మళ్ళీ రాత్రి ఎనిమిదింటికి వచ్చేవారు. చాలా సాయంత్రాలు ఆఫీస్ దగ్గరే కలుసుకొని ఒక రెస్టారెంట్లో భోజనం చేసి ప్రొమేనాడ్ బ్రిడ్జి మీద కొంతసేపు కబుర్లు చెప్పుకొని ఇంటికి అలసిపోయి వచ్చి హాల్లోనే పడుకొనే వారు.

ఇద్దరు పనిచేస్తున్నందున శ్రమవిభజన చేసుకొని ఒక రోజు విశ్వనాథం మరొక రోజు వల్లి ప్రొద్దుటే ఐదింటికి లేచి వంట వండి ఇద్దరికీ లంచిబాక్సులు సద్దుతోంటే, మరొకరు వాషింగ్మెషనులో బట్టలు వేసి, బ్రేక్ఫాస్టుకి కార్న్ ఫ్లేక్స్ రెండు చిప్ప బౌల్స్ లో రెడీ చేసేవారు.

రెడీ అయ్యిన తరువాత హడావిడిగా హాలులో కప్బోర్డు పై గూటిలోఉన్న ఒక చిన్న శ్రీ వెంకటరమణమూర్తి పటానికి దూరం నించి ఒక నమస్కారబాణం వేసి, తన కుడిచేతి బొటన మరియు చూపుడు వ్రేళ్ళను జోడించి తన పెదాలకు తగిలించి తరువాత అదే వ్రేళ్ళని తన ఛాతిమధ్యకు తాకించి, వంచిన చూపుడువేలితో లెంపలేసుకొని, ఒక అగరత్తు వెలిగించి రెండుసార్లు గిరాగిరా పటం చుట్టూతిప్పి అదే అనుష్ఠానం అని సరిపెట్టుకునేవాడు. ఒకొక్కపుడు గుర్తొస్తే ట్రైన్ (MRT)లో కూర్చొని ఒకటి రెండు స్తోత్రాలు మానసికం చేసుకొనే వాడు।

సుబ్బలక్ష్మమ్మ ఇప్పట్లో వాట్స్ఆపులో ప్రతీ కృష్ణపక్షానికి శుక్లపక్షానికి, మాసం మారినపుడు, ఋతువు మారినపుడు గుర్తు చేస్తూ ఉండేది. మధ్య మధ్యలో చాగంటి కోటేశ్వరరావుగారి "సంధ్యావందనం చేసుకోపోతే వచ్చే అనర్థాలు" లేక గరికపాటివారి "సంధ్య ఎందుకు చేయాలి?" వంటి యు ట్యూబ్ లంకెలు "పిల్లలూ ఇది తప్పక వినండి" అనే మెసేజితో పెట్టేది. విశ్వనాథం వీడియోకాల్సులో విసుగ్గా "అమ్మా! అవన్నీ ఇక్కడ కుదరవమ్మా. పనివత్తిడి కూడా బాగా ఎక్కువ" అనగానే "అందుకేరా దీని అవసరం మరీ ఉంది. కొంచెం సమయం చేసుకుని రోజూ అనుష్ఠానం చేసుకొంటే మనోనిబ్బరం పెరుగుతుంది. భోజనానికీ నిద్రకీ సమయం దొరకట్లే, అలాగే ఎలాగో ఒకలాగా వీలు చేసుకోవాలిమరి" అని సౌమ్యంగా మందలించేది.

ఒకసారి వీడియోకాల్ లో విశ్వనాథం వంటిపైన యజ్ఞోపవీతం లేకపోవడం చూసి "జందెమేదిరా అబ్బాయీ?" అని అడగగా తడుముకొని టక్కునలేచి స్నానాలగదిలో చిలక్కొయ్యిన బనియన్తో పాటు వేళ్ళాడుతున్న జంధ్యాన్ని కళ్ళకద్దుకొని చటుక్కున వేసుకొచ్చాడు. మరొకసారి యజ్ఞోపవీతాన్ని అపసవ్య దిశగా వేసుకోవడం చూసి వీడియోలోనించి కొట్టినంతపని చేసింది సుబ్బలక్ష్మమ్మ.

త్రికాలసంధ్య నించి కాలాతిక్రమణ ప్రాయశ్చిత్తార్ఘ్యం అక్కడనించి కుదిరితే అప్పుడప్పుడు మానసికం చేసుకొనే దశకు వచ్చిన తన ఈ ఆధ్యాత్మిక ప్రయాణాన్ని అప్పుడపుడు ఆఫీసుకెళ్లే దార్లో కునుకుపాట్లు పడుతూ రైలులో సింహావలోకనం చేసుకునేవాడు.

పొద్దుట నుండి రాత్రి వరకు ఇంట్లోనూ దప్తరులోనూ బాగా బిజీగా ఉన్నా, ఆర్థికపరంగాను మరియు వృత్తి పరంగాను అభివృద్ధి ఉండడం వలన రోజులు బాగా ఉత్సాహంగా గడచిపోయేవి. ఇంత హడావిడిలో కూడా ప్రతి శనివారం సాయంత్రం విశ్వనాథం, వల్లి తప్పనిసరిగా దగ్గరలో ఉన్న మరియమ్మన్ గుడికి వెళ్లి అన్నదానం చేసేవారు.

సింగపూరుకి వచ్చిన తరువాత తన ఆఫీసు సహోద్యోగులు ప్రతి శుక్రవారం సాయంత్రం బీర్ ఓ క్లోక్ (Beer O' clock) అని సెంటరుకి వెళ్ళేవాళ్ళు। మొదట్లో విశ్వనాథం ప్రతివారం వెళ్ళకపోయినా నెలకొకసారి వెళ్లి ఒక పయింట్ సేవించి ఇంటికి వచ్చి మరునాడు తన యజ్ఞోపవీతాన్ని మార్చుకొనేవాడు.

యదహ్నా"త్-కురు'తే పాపం తదహ్నా"త్-ప్రతిముచ్య'తే । యద్రాత్రియా"త్-కురు'తే పాపం తద్రాత్రియా"త్-ప్రతిముచ్య'తే । అంటే ఏ పూట పాపం ఆ పూట ప్రక్షాళన అయ్యేలాగా ప్రార్ధన అన్నమాట। అప్పుడప్పుడు చేసినా నిత్యానుష్ఠానంలో ఈ సదుపాయం ఉన్నందుకు చాలా సంబరపడ్డాడు విశ్వనాథం।

ఇలా నెలకొకసారి నించి వారానికి ఒకసారి శుక్రవారం సాయంత్రం సహోద్యోగులతో వెళ్లడం వృత్తిపరంగా తప్పని సరయ్యింది విశ్వనాథానికి. కొన్నాళ్ళకు తాను కూడా వారాంతం స్నేహితులతో గడపడానికి ఎదురు చూసేవాడు. సహోద్యోగులతో స్నేహసంబంధాలు బలపరచుకోవడానికి మరియు వ్యక్తిగత సడలింపు సమయంగా ఈ శుక్రవారం సాయంత్రాళ్ళు (Happy Hours) పనికి వచ్చేవి. ఒకసారి పుండరీకాక్ష అని మనస్సులో క్షమాపణ చెప్పుకుని కానిచ్చేసేవాడు.

ప్రతిసారి ప్రక్షాళన చేసుకొనేటప్పుడు, చిన్నప్పటి ఆచారాలని, నమ్మకాలని మరువలేక, అదే సమయంలో తన క్రొత్త దైనందన జీవనశైలి మరియు ఆలోచనావిధానం మార్చుకోలేకా తాను స్వీయవంచన చేసుకుంటున్నాడని, రెంటికి చెడ్డ రేవడిలా ఉన్నాడని చాలా తర్జన భర్జన పడి శ్రీవల్లితో కూడా చర్చించగా ఆమె నిర్లిప్తంగా "థింక్ అబౌట్ ఇట్ బేబీ. నేను నీ ఏ నిర్ణయాన్నైనా సమర్ధిస్తాను." అని విశ్వనాథం నుదుటుని చుంబించి కిండిల్ లో పుస్తకపఠనం కొనసాగించింది.

కొన్నాళ్లకి తనలో తానే మదనపడుతూ, రేపు పిల్లలకి ఏలాంటి ఆదర్శం చూపిస్తున్నాని, తన తల్లితండ్రులు బాధని, చుట్టాలు దెప్పుళ్లను యిలా లాభనష్టాలు బేరీజు వేసుకొని ఎన్నో నిద్రలేని రాత్రుల తరువాత ఒక నిర్ణయానికి వచ్చాడు.

వచ్చే 10 -15 ఏళ్ళ సమయం లౌకికపరంగా చాలా ముఖ్యమైనది। ఇప్పటి రోజులలో క్రితంకాలం లాగా నిష్ఠగా ఉండాలంటే కష్టంతో కూడుకున్నపని. తన ఆచారాన్ని తన దృష్టిలో చులకన చేయతలచుకోలేదు విశ్వనాథం. అలాగని వీటి మీద బేషరతుగా నమ్మకం ఇంకా కుదరలేదు। జందెం వేసుకుని అనుష్ఠానం లేకుండా, మద్యపానం, అసౌచం సేవిస్తూ ఆచారాన్ని , అమ్మ నమ్మకాన్ని వమ్ము చేసేబదులు తాను మనసా వాచా కర్మణా నమ్మే రోజువరకు ఈ నిత్యకర్మలు చేయనని నిర్ణయించు కొన్నాడు।

యజ్ఞోపవీతాన్ని గౌరవిస్తూ తదుపరి శనివారంనాడు ప్రొద్దునే ఆఖరిసారి సంధ్య చేసుకొని, 108 సార్లు మంత్రోచ్చారణచేసి "యజ్ఞోపవీతం శిరో మార్గేణ సంత్యజేత్" అని చెమర్చిన కళ్ళతో తలమీదుగా జంధ్యాన్ని తీసివేసి, వేళ్లమీదగా చుట్టి చిన్నదండగా చేసి ఒక పచ్చటి మొక్క మొదట్లో పూడ్చాడు విశ్వనాథం. గుండెనుండి పెద్దభారం తొలగినట్లైంది. నూతన యజ్ఞోపవీతధారణ ఇంక చెయ్యలేదు.

మధ్యాహ్నం తనకు తానుగా అమ్మకి వీడియో కాల్ చేసాడు.

"చెప్పరా విశ్వం" అంది అమ్మ వాత్సల్యంతో. "భోజనాలు అయ్యాయా? అన్నట్టు శ్రావణ పౌర్ణమి జందెం మార్చుకున్నావా?" అడిగింది యధాలాపంగా.

"లేదమ్మా" అన్నాడు విశ్వనాథం బేలగా.

గొంతులో వేదనని పసిగట్టిన సుబ్బలక్ష్మమ్మ "ఏమైంది నాన్నా! వంట్లో బాగానే ఉందా? ఆఫీసులో ఏమైనా టెన్షనా" అని అడిగింది ఆతృతగా.

తన సందిగ్ధం, తత్సంబంధ నిర్ణయం అమ్మకి చెప్పాడు. సుబ్బలక్ష్మమ్మ ఏమీ మాట్లాడలేదు. కాదు..మాట్లాడలేకపోయింది. పట్టుపంచె కట్టి శ్రద్ధగా ఆచమనం చేస్తున్న చిన్నారి విశ్వం ఒక్కసారిగా ఆమె కళ్ళముందు మెదిలాడు. రోజు సంధ్యచేసుకోవటానికి పేచీపెట్టిన చిన్నప్పటి విశ్వానికి ఇప్పటి విశ్వనాథానికీ పెద్దతేడా కనిపించలేదు సుబ్బలక్ష్మమ్మకి. అప్పుడు దోస్తులతో క్రికెట్ ఆడడానికి ఆత్రుతపడేవాడు. ఇప్పుడు లౌకికమనే ఆట. ఏదైనా ఆటే కదరా శివా అనుకుంది. అప్పుడు ఆ మారాం ముద్దొచ్చేది. ఇప్పుడు మనస్సు చివుక్కుమంటోంది. అసంకల్పితంగా తిరిగిన కంటనీరుని కొడుకు చూడకుండా కళ్లని పెద్దవి చేసి, ఒక్కసారి తలని వెనక్కి చాచి ఆ నీటిని కంటిలోపలికి పంపించడానికి ప్రయత్నించింది.

"ఎన్నాళ్ళు ఉందామని ఇలాగ?" ప్రశ్నించింది నిరాశతో, కన్నీటిపొర వలన మసకగా కనపడుతున్న విశ్వనాథంతో.

"తెలీదమ్మా! " అన్నాడు అనిశ్చయంగా.

"ఈ అనూచాన ఆచారం మానిన మాత్రాన నేను చెడ్డవాడిని కానమ్మ" అని చెప్దామనుకున్నాడు విశ్వనాథం కానీ అతని గొంతు పెగలలేదు.

“ఇది సాంప్రదాయమో ఆచారమో కాదు మన విధి అనీ, సమస్య నమ్మకానిది కాదు చేయాలనే పట్టుదల, తీరిక చేసుకోవాలనే ఆకాంక్షది” అని చెప్దామని, పిల్లవాడు మరింత నొచ్చుకుంటాడని సుబ్బలక్ష్మమ్మ పైకి అనలేదు.

"పోనీలేరా నాకు ఓపికున్నన్నాళ్లు నేను మనందరికోసం ప్రార్ధన చేస్తానులే. నాకు వేరే పనాపాటా!." అన్నది దాని బదులుగా.

ఓం పుండరీకాక్ష। పుండరీకాక్ష! పుణ్డరీకాక్షాయ నమః.

Click here to share your comments on this story